

Parlamentul României

Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

Nr. XIX/ 168 /2015

RAPORT

asupra **Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială, cu modificările și completările ulterioare, republicată**

În conformitate cu prevederile art. 68 din Regulamentul Senatului, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa nr. **L273/2015**, a fost sesizată, de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială, cu modificările și completările ulterioare, republicată**, inițiatori Diaconu Mihai-Bogdan - deputat Independent; Dumbrăvanu Paul - deputat Independent; Guran Virgil - deputat Independent.

Comisia pentru administrație publică și Comisia pentru drepturile omului au **avizat negativ inițiativa legislativă**.

Consiliul Legislativ a transmis un **aviz negativ**.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată, cu modificările ulterioare, în scopul simplificării procedurilor privind urmărirea penală a membrilor Guvernului.

În ședința din 22 iunie 2015, membrii prezenți ai Comisiei juridice au analizat inițiativa legislativă și au hotărât să adopte, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți, un **raport de respingere**, în principal din următoarele considerente:

- alin. (2) și (3), care se propune a fi introduse în art.12 din Legea nr. 115/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt în flagrantă contradicție cu prevederile alin. (1) al aceluiași articol, propus a rămâne nemodificat. Astfel, deși se stipulează “dreptul” Camerei

Deputaților, Senatului și Președintelui României de a cere urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor, totuși, în următoarele două alineate, se prevede “obligația” celor trei instituții ale statului de a răspunde favorabil la solicitarea de urmărirea penală. Și ca obligația să fie efectivă, cererea de urmărirea penală a miniștrilor și foștilor miniștri nu se (mai) supune votului în Camera Deputaților sau în Senat, ci ar urma să fie aprobată, fără dezbaterile probelor, în Biroul permanent al respectivei Camere;

- în cazul în care membrul Guvernului nu este deputat sau senator, ar urma să se aplice “procedurile codului penal în vigoare fără aplicarea niciunei forme de imunitate”.

Cu privire la aceste propuneri de modificări, se impun următoarele precizări:

- alin. (1) al art. 12 din Legea nr. 115/1999, menținut și în propunerea legislativă, are un conținut identic cu dispozițiile tezei I a alin. (2) al art. 109 din Constituția României, republicată. Răspunderea membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor, în concepția legiuitorului constituant, are loc prin cererea de urmărirea penală formulată de Camera Deputaților și Senat, dacă ministrul e și deputat ori senator, sau prin cererea formulată de Președintele României, dacă ministrul nu are și calitatea de parlamentar;
- Legiuitorul constituant a apreciat că anumite funcții de demnitate publică, prin mandatul pe care-l presupun, trebuie să fie protejate de eventuale măsuri șicanatorii, abuzive, pur politice, care pot să se exercite, la un moment dat, asupra persoanei care deține o asemenea funcție. În acest sens, a prevăzut un mecanism prin care propunerea de urmărirea penală înaintată de PICCJ sau de DNA să fie analizată și dezbătută de Camera respectivă, pe baza unei anchete a unei anumite comisii, membrul Guvernului urmând să-și expună punctul de vedere cu privire la fapta ce constituie obiectul cererii. Urmărirea penală pe care o poate cere Camera Deputaților sau Senatul este doar pentru faptele săvârșite de ministru în exercițiul funcției. Trebuie interpretat acest atribut al Camerelor Parlamentului prin coroborare cu alin. (1) al art. 109 (“Guvernul răspunde politic numai în fața Parlamentului pentru întreaga sa activitate. Fiecare membru al Guvernului răspunde politic solidar cu ceilalți membri pentru activitatea Guvernului și pentru actele acestuia.”) și cu alin. (2) al art. 103 din Legea fundamentală (conform căruia Parlamentul acordă votul de încredere asupra programului său de guvernare și a întregii liste a Guvernului);
- În jurisprudența sa (Decizia nr. 270/2008), Curtea Constituțională a stabilit că Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție urmează să se adreseze Președintelui României pentru membrii sau foștii membri

ai Guvernului care, la data sesizării, nu au calitatea de deputat sau de senator. Prin urmare, nu poate fi adoptată propunerea inițiatorilor de aplicare, pur și simplu, a “procedurilor codului penal în vigoare fără aplicarea niciunei forme de imunitate”;

- Inițiatorii, în numele unei clamate derobări a Parlamentului “de pavăza împotriva actului de justiție”, convertesc dreptul celor trei instituții – Camera Deputaților, Senatul și Președintele României – de a cere urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției în obligația de a cere acest lucru, demers care, firește, nu poate fi decât neconstituțional. De altfel, dacă legiuitorul constituant vroia ca solicitarea PICCJ sau DNA de urmărire penală a miniștrilor să nu treacă printr-un filtru real al Parlamentului, lăsa ca aceste fapte de natură penală să fie supuse dreptului comun în materie. Cu atât mai mult cu cât mandatul parlamentarilor români nu este imperativ. Prin urmare, dacă nu pot avea un drept de apreciere asupra solicitării parchetului, de ce ar mai trebui ca Parlamentul (sau Președintele României) să fie sesizat cu această solicitare? În cazul în care urmărirea penală și trimiterea în judecată se dovedesc a fi nefondate sau făcute în scop șicanator, Parlamentul/ Președintele României, prin simplul efect al legii, s-ar vedea puși în fața faptului de a gira aceste proceduri ale justiției, chiar dacă senatorii sau deputații ori Președintele ar fi apreciat că nu se justifică acele măsuri.

Legiuitorul constituant a conferit Camerei Deputaților, Senatului (părți componente ale “organului reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării” - Parlamentul) și Președintelui României (care “reprezintă statul român” și “veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice”) dreptul de a cere urmărirea penală, în condițiile precizate mai sus. În consecință, aceste instituții pot cere sau pot refuza să ceară urmărirea penală respectivă, Constituția le permite dreptul de apreciere - de a acționa într-un sens sau în altul. Peste dreptul de apreciere al acestora, recunoscut de legiuitorul constituant, nu poate reglementa legiuitorul ordinar, de a-I obliga pe subiecții de sezină să acționeze (doar) într-un anumit sens, întrucât ar încălca dispozițiile Constituției. Legiuitorul ordinar are rolul de a dezvolta ori detalia soluțiile din actul de bază – Constituția României, nicidecum de a reglementa în sens contrar acestora.

În cazul în care se constată că un mecanism constituțional, cum ar fi răspunderea membrilor Guvernului, în timp, nu funcționează în parametri corespunzători unui stat de drept, democratic și social, se impune revizuirea Constituției, iar nu instituirea unor norme care s-o încălce cu pretextul unei mai bune respectări a acesteia.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria **legilor organice** și urmează să fie supusă votului plenului Senatului, împreună cu **raportul de respingere**, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(1) din Constituție.

Senatul, în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală și ale art. 88 alin. (7) pct. 2 din Regulamentul Senatului, este primă Cameră sesizată.

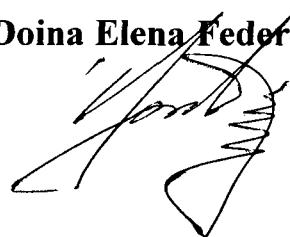
Președinte,

Senator Cătălin Boboc

Secretar,

Senator Doina Elena Federovici

Întocmit, consilier Camelia Ene